

Падчас іспыту

Як паводзіць сябе на экзамене? Карысныя саветы.

1. Калі ўзялі білет, прачытайце заданні, азнаёмцеся з пытаннямі і пачынайце рыхтавацца з таго пытання, выконвайце тое заданне, якое лягчэй.

2. Напішыце прыкладны план адказу алоўкам на чыстай паперы. Складзіце спіс усяго, што вы хочаце закрануць у сваім адказе. Пішыце нават тое, што можа спачатку здацца непатрэбным, гэта дапаможа вам у працэсе ўзгадаць яшчэ якія-небудзь факты. Калі ў вас атрымаецца гэта зрабіць, вы адразу адчуеце некаторае палягчэнне. Вашы нервы стануць спакойней, галава пачне працаваць больш ясна і выразна.

3. Пакуль будзеце перапісваць на добруб паперу, у галаву могуць прыйсці новыя думкі, якія дазваляць шырэй раскрыць план, напісаны алоўкам.

4. Калі магчыма, сфармулюйце кароткі адказ на ўсе пытанні ў першым жа сказе. Такім чынам экзаменатару будзе зразумела, што сэнс пытання вам ясны і вы маеце правільнае ўяўленне аб прадмеце.

5. Калі пытанне складаецца з некалькіх частак, назавіце кожную з іх і падкрэсліце падзагалоўкі: тады экзаменатар зможа хутка прагледзець вашу працу і адразу ўбачыць, што вам ёсць што сказаць па кожным пункце.

6. Калі вы вядзеце размову пра нейкія гіпотэзы або ўключаеце ў свой адказ даты тых ці іншых падзей, падкрэсліце іх таксама: веданне дат адразу кідаецца ў вочы экзаменатару.

Але бывае і інакш...

1. Калі раптам вам трапілася пытанне, па якім вы можаце сказаць вельмі мала. Адрозна пачынайце запісваць усё, што калі-небудзь чулі па гэтым пытанні: з тэлеперадачы, з кіно, з размовы з бацькамі, сябрамі.

2. Калі вы наогул нічога не ведаеце.

Не кажыце пра гэта экзаменатару, а скажыце хоць што-небудзь, тыпу: “Перш чым раскажаць пра Беларусь у гады ВОВ, трэба пагаварыць аб вайне наогул...”

3. Калі на паўслове вы забыліся, пра што трэба гаварыць.

Перш за ўсё, не губляйце галаву. Захавайце спакой, такое можа здарыцца з кожным! Паўтарыце апошнюю фразу, спачатку гэтак жа, як раней, а потым, калі зможаце, іншымі словамі. За гэты час успомніце план адказу.

4. Калі вас не слухаюць.

Працягвайце адказ, як калі б вы гэтага не заўважылі.

5. Калі вы ўжо амаль скончылі адказваць і ўзгадалі, пра што хацелі сказаць ці пра што забыліся сказаць.

Нічога страшнага. Толькі пасля адказу на адно пытанне скажыце тое, што прапусцілі, бо атрымаеце нелагічны адказ.

6. Калі вам задаюць дадатковае пытанне.

Не спяшайцеся з адказам. Перш чым казаць, сфармулюйце яго ў розуме.

7. Калі вы памыліліся.

Памылкі бываюць ва ўсіх. Калі вы заўважылі памылку і ведаеце, як паправіць яе, зрабіце гэта. Калі ж не ўпэўненыя, ці правільны ваш адказ, працягвайце адказваць, як быццам нічога не адбылося. Калі вам пакажуць на памылку, і вы не ўпэўненыя цвёрда ў сваёй праваце, лепш пагадзіцца.

8. Калі вам паставілі адзнаку, ніжэй за тую, на якую вы разлічвалі.

Не ўступайце ў спрэчку, не даказвайце. Падчас уступных экзаменаў скарытайцеся правам на апеляцыю. І вядома, ніколі не забывайце пра пачуццё гумару - хай яно не пакідае вас і падчас экзамену.

Поспехаў!!!

Падрыхтавала педагог - псіхалаг Наталля Михайлаўна Жыткевіч